

Il·lustració Catalana

REVISTA SETMANAL IL·LUSTRADA

ANY IX

BARCELONA 14 MAIG 1911

N.º 414

VIII CONGRÉS INTERNACIONAL COTONER

ELS CONGRESSISTES EXTRANJERS A LA SEVA ARRIBADA A BARCELONA. — (Sagarra f.)

SESSIÓ INAUGURAL DEL CONGRÉS AL PARANIMF DE LA UNIVERSITAT. — (Ballell f.)

LA QUESTIO DEL MARROCH DEVANT D'EUROPA

DIGUIN lo que vulguin els professionals de la política exterior, decididament el Marroch se'n và. La etapa actual del siti de Fez y la intervenció francesa, sinó la darrera, es segurament una de les darreres. Que la situació del Imperi era dolenta y gayrebé desesperada, no era un secret pera ningú feya temps. Sols que l'anarquia era un espectacle tan tradicional en aquell país, que no s'hi donava massa importància. Axò sol no hauria fet caure la vella nació, ò lo que sia, dels marroquins. Ja deya, en efecte, Lord Palmerston qu'un Estat no cau may si un altre Estat no'l tira a terra. Però aquí l'altre òls altres Estats no esperaven altra cosa. Quan el destronament de Abdel Aziz hagué posat fi al somni de penetració pacífica de M. Delcassé y'ls colonials francesos, s'imposava mudar de tàctica. En una paraula: se feya precis pendre a la forsa lo que no's podia ab la manya. Els successos dels derrers mesos hi han donat ocasió sobrada.

El Sultà Muley Hafid sembla esser el revers de la medalla del seu antecessor. Tot lo qu'Abdel Aziz tenia de flux y condescendent, l'actual sobirà ho té de sanguinari y crudel. Aquesta condició, que'l feu respectar en un principi, li ha creat cada cop més odis després. Tant com ella li ha valgut pera pèrdrel la seva cobdicia, que no ha parat en medis pera escanyar a les tribus ab tota mena de exaccions. Fiat en la seva ànima condemnada del Ministre Glaui, havia renyit ab les tribus properes de Fez qu'un jorn se li sublevaren portant l'atreuiment fins a atacar la matexa capital. Vensudes les tribus rebelades, s'acudí a pactar ab les altres, però'l pacte, jurat un dia, fou romput l'endemà, y Muley Hafid se vegé desagradablement sorprès al contemplar la ciutat de Fez s'itiada per forses superiors y ell presoner dintre ses muralles.

Quedava encara un element de defensa. El coronel Mangin, instructor francès, igualment a Fez, manà armar tota la seva gent, que no era molta, y resistir als invassors. Sortir no podia, donchs, era exposarse a una destrucció certa y inevitable. Però, en cambi, podia defensarse y esperar reforços, donchs, la situació de la capital no podia tardar a esser coneguda. De fet, el Marroch s'agitava per tot arreu, y tant a Casablanca com a la frontera argelina's preparava un moviment de tropes.

El general Moinier, a la primera, se preocupà del deslliurament de Fez y organissà una columna volant manada pel coronel Bremond. Aquesta sortí ab molt ànim d'entrar en campanya y dextant enrera una mehalla de refors. Bona ocasió tingué de lluhir el seu esperit militar, donchs, els rebels l'atacaren repetides vegades y per un moment circulà la notícia de la mort del coronel Bremond. Per la seva part, M. Boisset, cònsul de Fransa a Alcàzar, se preocupava d'aprovisionar la columna, de ferli operar una junció ab el destacament Moreaux y de pacificar als més exaltats dels notables del país. Tot cremava, en efecte, al Imperi Xerifià, y fins els indiferents per la qüestió dinàstica, veyen una ocasió magnífica de saqueig y no volien quedar-se a casa y ab les mans buides.

L'arribada de Bremond a Fez no aclaria completament l'horitzó. Bon tros se'n faltava. En primer lloch, ses forses delmades per la marxa y'l combat y may gayre nombroses, no podien salvar definitivament la capital. Pitjor encara: podien veures envoltades per un enemich molt superior en número y tenir de retirarse en un país hostil. Per axò's concentraven tropes a Taurirt, a la frontera argelina, disposades a marxar al primer avís. Per axò's formaven a Fransa les unitats del exèrcit colonial pera organisar un còs expedicionari. Era visible, en efecte, que la cosa prenia altres proporcions que no's cregué en un principi. També ho era que'l Govern francès procedia ab un'altra energia que temps enrera. Per alguna cosa tornava a esser Ministre M. Delcassé. Precisament en aquesta part se veyia lo més negre de la qüestió: les complicacions internacionals.

En primer lloch, l'actitut d'Alemanya ¿quina seria? Per el conveni de 1909 quedaven arreglades les principals qüestions pendents ab Fransa al Marroch. Durant els derrers temps, y concretant la qüestió al terreny econòmic, no hi havia motiu pera que a Berlin estessin descontents. Fransa havia dextat que'ls alemanys anessin a partir en totes les grans empreses y concessions al territori marroquí. En aquesta etapa s'imposava clarament el *Do ut des*. Realment el llenguatge de la prempsa alemanya era més moderat qu'en altres temps. La Cancilleria tampoch oposava obstacles. A tot arreu se reconexia que no excedintse Fransa en

el compliment de sa missió, no hi hauria reparo per part d'Alemanya. En una paraula: aquella nació devia limitarse a restablir l'autoritat del Sultà y retirarse. Tot lo que fos prolongar la ocupació del Marroch més enllà de lo estrictament necessari per aquell fi, se consideraria com una infracció a l'Acta d'Algeciras. Aleshores cada Potencia europea recobriria sa llibertat d'acció y ells, els alemanys, no responien de les conseqüències.

Se parlaria de compensacions a l'Asia Menor ò en un altre territori. Nò. Alemanya volia extendre son radi de colonisació a l'Àfrica del Nort y enlloch més. Ja ho tenien entès els francesos. Austria, fidel amiga d'Alemanya, parlava'l mateix llenguatge, de vegades en un tò més viu, com aquell que sols obra mogut, per esperit de justícia. Italia aparentava algunes reserves, tenint son projecte d'engrandiment per la part de Trípoli sempre en cartera. Inglaterra observava sa actitud de neutralitat benèvola ab Fransa, prometentse també que tot se reduhia al compliment de l'Acta d'Algeciras. Espanya responia en el mateix sentit. Lligada ab Fransa per aquell document, son paper era'l d'auxiliar quan convingués pera restablir l'autoritat del Sultà. En darrer terme, lo que realitzava Fransa era complir un mandat internacional pera fer regnar l'ordre al Marroch, mandat que també incumbia al Gabinet de Madrid. Un sol pensament, per tant, debía lligar abdós Governos en aquella qüestió, però... però... L'Imperi Marroquí s'enfonzava. El Sultà era més una ficció y un nom qu'una realitat y un poder. Les tribus rebelades darrera'l pas de la columna Bremond se rebelarien darrera qualsevol altra expedició militar. ¿Què fer aleshores? Entornarsen era tornar a comensar. No hi havia més remey que quedar-se. Però quedar-se era provocar un conflicte internacional. Y del moment qu'una guerra europea per la qüestió del Marroch aparexia com més improbable, l'únich recurs era un reparto amigable. ¿Quina seria en dit cas la part d'Espanya? ¿No farien Alemanya y Fransa la part del lleó? Recórrer a la forsa per aquest cas era un absurdo; resignarse, un impossible. Dubte crudel pera'ls governants de Madrid y que debía distreurels de les tradicionals emocions de la política menuda al Congrés y als Ministeris. — W. COROLEU.

LA EXPOSICIÓN DE PISCICULTURA Y LA FIESTA DEL PEIX A MANRESA

Dies passats va celebrar-se a Manresa la festa del peix, aquesta festa que tan podria beneficiar la industria pexera de la nostra terra per mica que les autoritats y'l poble se hi empenyessin. Perque aquestes festes si be han de rebre l'impuls oficial y la direcció dels tècnics pera ser, no donen cap resultat pràctic si no hi labora entusiasta y constant el poble. Per això es de molta transcendència inculcar als infants aquestes protectores dees y ensenyar als grans la importancia que pot arribar a tenir aquesta riquessa natural deguda-

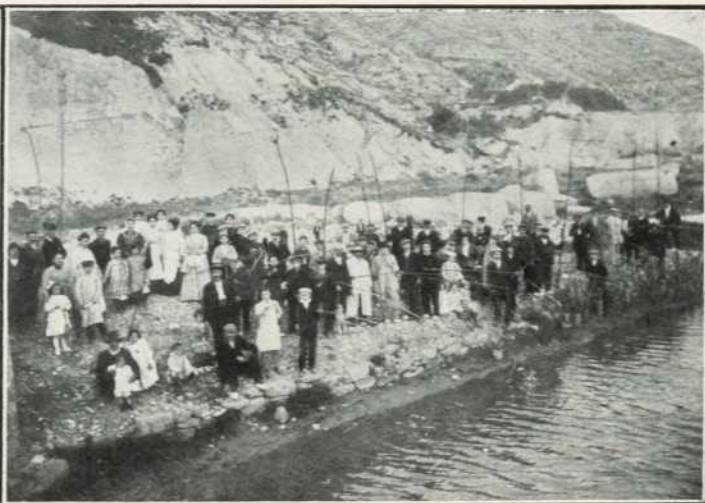
LA EXPOSICIÓN DE PISCICULTURA A MANRESA

ment fomentada per tots.

Això es lo que's proposa la Junta Autònoma de Ciències Naturals de Barcelona al iniciar y ajudar la celebració de festes com les que's realisaren fa pocs mesos a Banyoles y les qu'han tingut lloch de pocs dies a la capital del plà de Bages. Allà la ciutat va posarse de festa, y autoritats, corporacions, escolars y poble, tots varen contribuir a donar més relleu als actes realisats, cridant fortament l'atenció de tothom la exposició de piscicultura de la que'n reproduhim la sala principal en aquestes planes.

ELS DEXEBLES DE LES ESCOLES
CANTANT L'HIMNE DEL PEIX DEVANT DE CA'LA CIUTAT

CONCURS
DE PESCADORS DE CANYA, AL RIU

PETITES PROSES

per

R. SURIÑACH SENTIES

VII

PROTECCIÓ

Xisclant, la cara encesa, els ulls plorosos, els cabells desfets, corria montanya avall.

El seu promès l'havia volguda perdre, violentament, a dalt, en aquell recó de la font axuta y'ls vells arbres misteriosos, però's va defensar ab les dents y va fugir.

El guarda-bosch paternalment va dirli:

— Pàssa, petita. Jo ja't faré costat fins prop de casa. En quant a aquell bergant, dèxal per mi. —

El camí era estret y la hora calda.

Dalt del marge un aucell burleta cantava en les branques d'un arbre mince.

La mossa anava devant, palpitant encara, tot arréglantse ab els brassos fermes sobre'l cap esvent l'aurifica abundor dels cabells fins.

En el camí estret la noya sana hi dexava com un perfum penetrant de toya fresca, remoguda.

El guarda-bosch va veure clara la escena: conexia'l promès, la font axuta, els vells arbres misteriosos..., y una flamarada folla li va pujar al rostre.

Va mirar endavant, va mirar enderrera...

Un instant més, y se li va llençar a sobre.

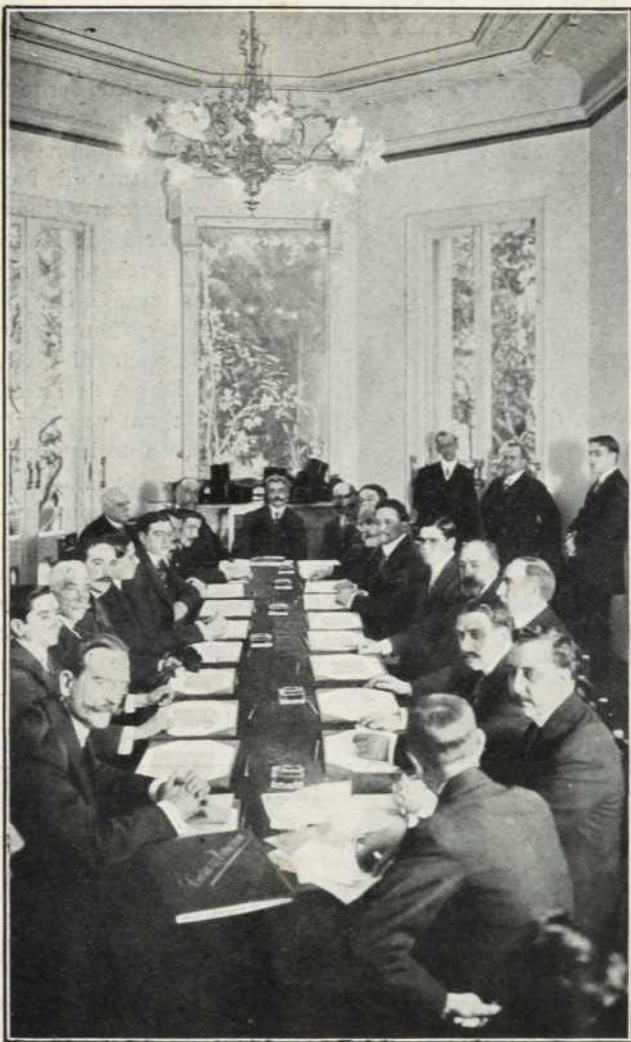
VIII

UNA IDEA

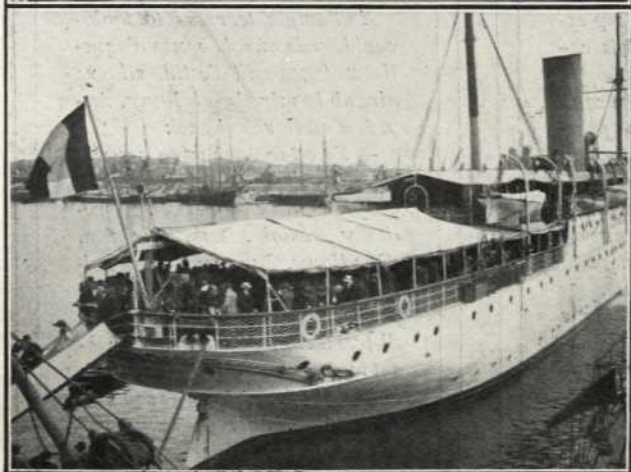
En l'ampla terrassa tota obscurida pels núvols baxos d'aquella xafegosa nit d'estiu, ella va dir, ab la mirada al lluny, després d'un llarch silenci:

— Fa estona que miro aquella estrella ¿veus? Allà dalt. La única que brilla en tot el cel. Es petita y tremola. Després se fon. ¡Que lluny, Deu meu! Cada volta que s'ha amagat l'he donada per perduda y fins y tot m'he distret d'ella, però quan ha passat la darrera esfilagarsa del núvol que la tapa, torna de sobte y, obstinada, brilla en la negror del cel, fonda, misteriosa... —

Y ell, qu'escollava assegut indolentment, respongué encantat: — Com una idea.

LA «CASA DE AMÉRICA» A BARCELONA
CONSTITUCIÓ DEL SEU CONSELL D'HONOR. — (Sagarra f.)

UNA PEREGRINACIÓ A TERRA SANTA. EL BISBE DE BARCELONA
ANANT A DESPEDIR ALS PELEGRINS. EL VAPOR
POCH ABANS DE SORTIR DEL PORT DE BARCELONA. — (Sagarra f.)

DEL MEU CARNET

VULL parlar de flors .. de les flors boscanes, descobertes, entre espigols y romanins, per les abelles y papallons; de les flors de jardí ordenades en artístiques garlandes sobre vorades d'eterna verdor; de les flors dels tarongers valencians, símbol de virginitat finidora; de les flors que formant toya se disputen els fadrins davant la Rectoria en el Ball del Ram; de les flors blanques que coronen als àngels que per primer cop s'acosten al Sagrament del Amor; de les flors que adornen el trau del frac del irresistible conqueridor de cors femenins; de les flors que's pansexen al calor del pit d'una mondana; de les flors roges entortolligades en les trenes de la ballarina francesa; de les flors que com a recort sagrat se conserven prempsades entre dues fulles emocionantes d'un llibre amich; de les primeres flors que vaig regalar a la dòna estimada en ma ja llunyana adolescència; de les flors que piadosament cubriren el còs d'un difunt adorat; de les flors luxurioses de cemen-tiris abandonats; de les flors que poetisen les muralles enrunades; de les flors dels parcs solitaris; de les flors que la pietat col·loca entre'ls peus morats y ferits d'un Crucifix ò en pitxers del altar a la Verge del Carme; de les flors medicinals; de les flors que'ls sabis colleccionen y classifiquen; de les flors de Maig a Niça; de les flors de tot l'any a Andalusia; de les flors dels fruyterars tancats; de les flors dels atmetllers valldemosins; de les flors piramidals dels marroniers de Santander y dels Champs Elisées de París; de les flors de les pomeres guipuzcoanes prometedores de sidra; de les flors d'or de les ginesteres provehidores d'olor per Corpus; de les flors dels camps de trepadella pastura exquisida per les vacades; de les crisantemes ab sa cabellera de mil colors artísticament despentinada; dels clavells de fulles rissades com escaroles en miniatura de rogor sanchnanta; de les roses thè abocades al estany despullantse poch a poch sobre l'aygua tranquila com ànimes romàntiques; de les gardenies totes blancor y perfum; dels pensaments que com ulls brillants de animals misteriosos miren per entre les fulles el Cel infinit; dels lliris d'aygua com copes alabastrines sempre obertes pera rebre les perles que'l brollador tot cantant els hi desgrana eternament; de les roses perdudes en els sembrats de blat madur; de les flors que com a pluja gloriosa cauen als peus dels vencedors y dels artistes; de les flors que mossega rabiosament la dòna gelosa y les que besa en èxtasi passional l'enamorat; dels velluts y les camelies y les margaridoies y les nadales y les violes y'ls geranis y'ls llessamins y les passioneres y'ls girassols y les dalies y'ls junquillos y les flors del prat... Vull parlar de flors com a rialla de la Naturalesa, com a carícia de la Primavera, com a goig de la vista, com a delícia dels sentits, com a present d'amor, com a miracle de varietat artística, com a tapis riquíssim ab que s'adorna el món en els dies triomfals de la promesa seria d'una feconditat gloriosa...

CARLES DE FORTUNY

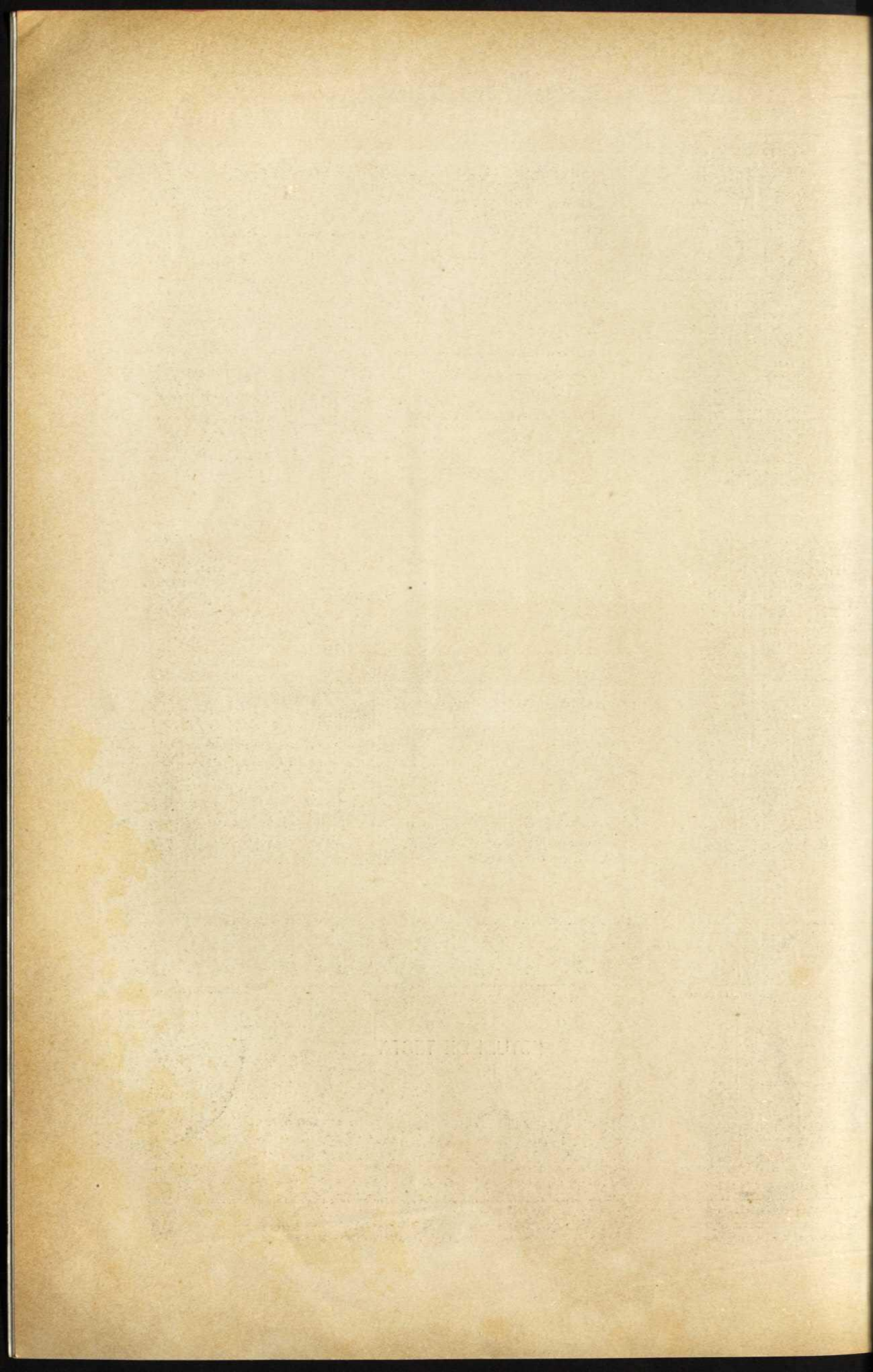
BURNE JONES

Il·lustració Catalana

Thomas, Barcelona

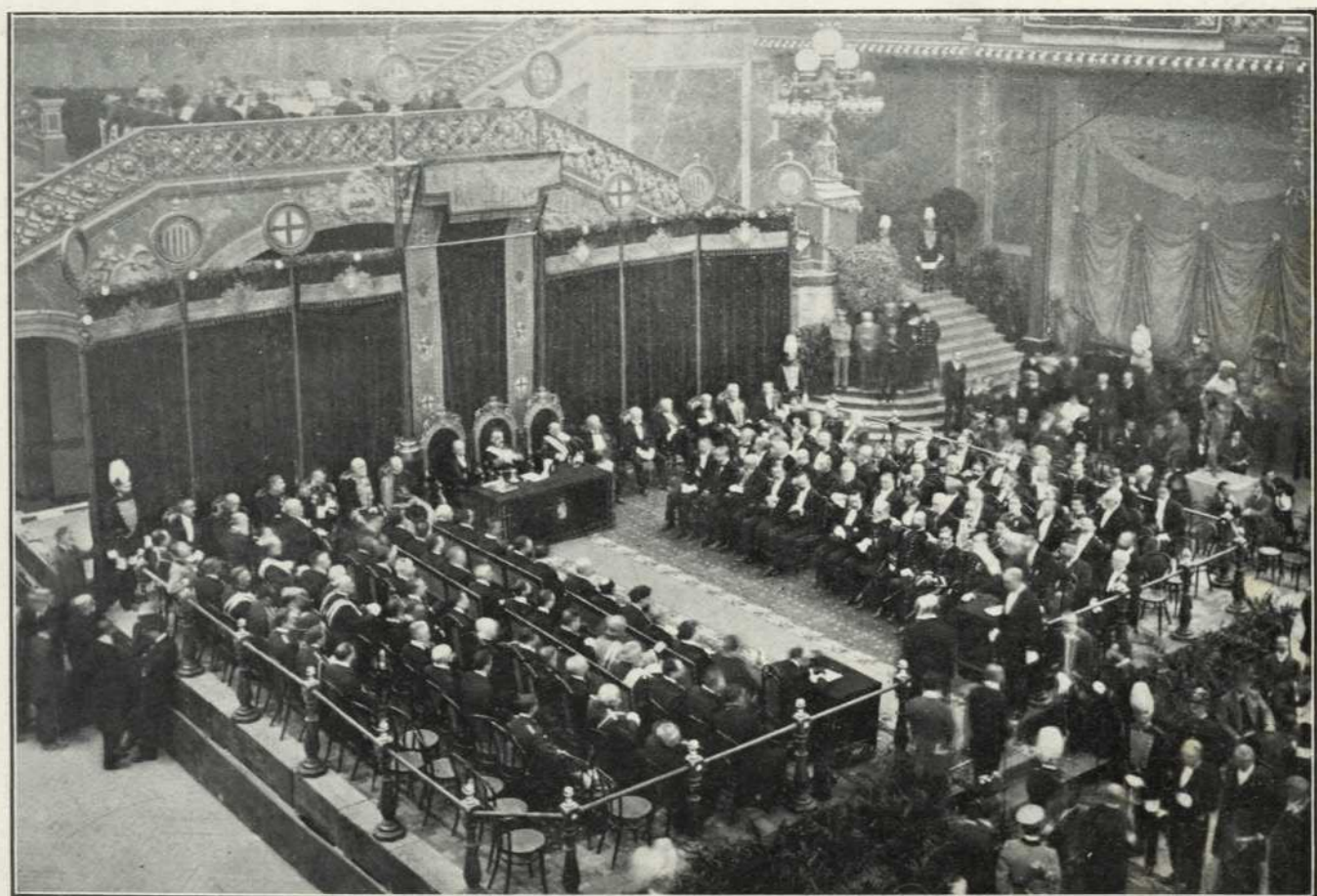
ESTUDI DE TESTA

LA VI EXPOSICIÓ INTERNACIONAL D'ART DE BARCELONA

BANQUET DONAT PER L'AJUNTAMENT EN HONOR DE LES COMISSIONS DE LA EXPOSICIÓ DE BELLES ARTS. — (Sagarra f.)

SOLEMNE SESSIÓ INAUGURAL DE LA VI EXPOSICIÓ INTERNACIONAL D'ART DE BARCELONA, CELEBRADA A LA GRAN SALA CENTRAL DEL PALAU DE BELLES ARTS, PRESIDIDA PEL MINISTRE D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA D'ESPANYA D. AMALI GIMENO. — (Ballell f.)

VARIATS ASPECTES DE LA VI EXPOSICIÓN

SALA DELS GERMANS OSLE

UNA DE LES

SALA DE MUNICH (ALEMANYA)

SALA DE

SALA DE BÈLGICA

UNA DE LES

(Bèlgica)

INTERNACIONAL D'ART DE BARCELONA

D'ITALIA

UNA DE LES SALES D'ESCULTURA

ENT

SALES DELS CASTELLANS

NES

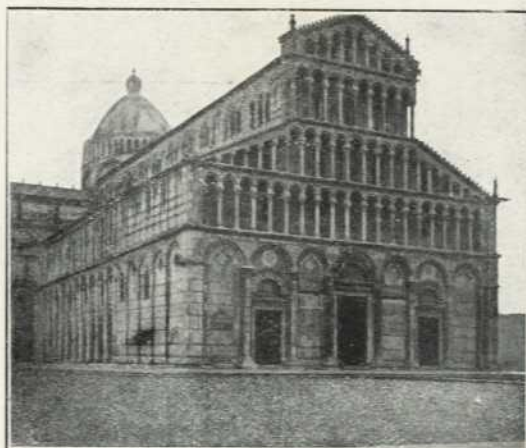

LA SALA DE LA LLOTJA

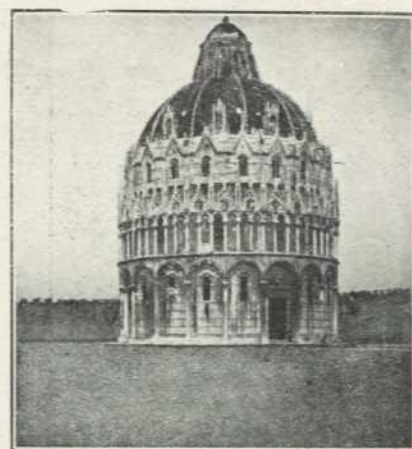
UNA EXCURSIO PER ITALIA, LA COTE D'AZUR Y MARSELLA

Pisa. TORRE INCLINADA

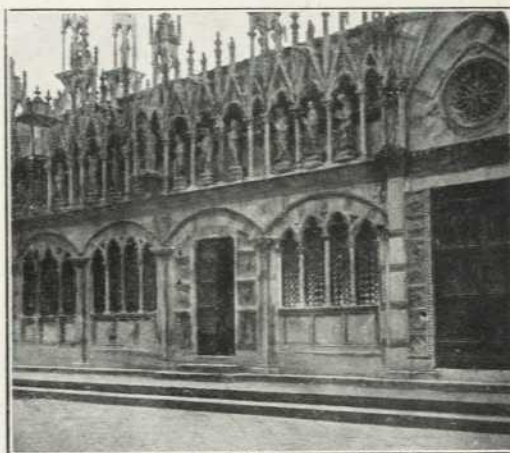
FATXADA PRINCIPAL DE LA CATEDRAL

BAPTISTERI

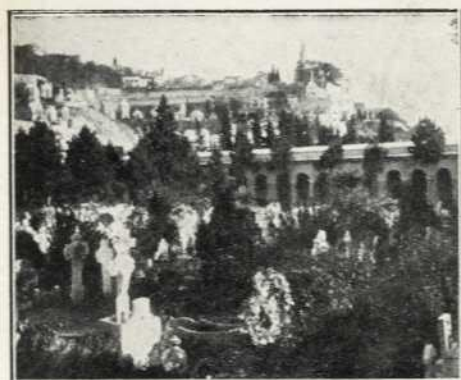
INTERIOR DEL BAPTISTERI
TRONA DE NINO PISANO

SANTA MARIA DELLA SPINA

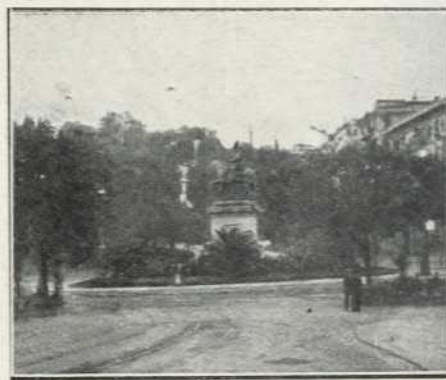
INTERIOR DE LA CATEDRAL
LÀMPARA DE GALILEO

Gènova. CEMENTIRI

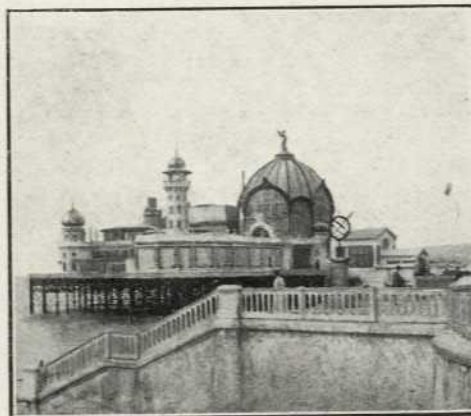
PORTADA PRINCIPAL DE LA CATEDRAL

PLASSA CORVETTO

Niza. CEMENTIRI ISRAELITA

JETÉE-PROMENADE

CASINO DE MONTE CARLO

Niza. PASSEIG DELS INGLESOS

IGLESIA NOTRE DAME

PLASSA MASSENA. CASINO MUNICIPAL

LES poblacions de que vareig ocupar-me en la última conferencia donada en el Centre Excursionista de Catalunya sobre un viatge per Italia, foren Pisa y Gènova, y entrant en l'anomenada Côte d'Azur vareig dir quatre paraules de dues de ses poblacions més importants com son Niza y Montecarlo, acabant la ressenya de l'excursió ab la descripció de Marsella.

Referent a Pisa dechi dir qu'aquesta antiga colonia romana es avuy dia una tranquila ciutat de prop de 30,000 habitants y està situada en les riberes del riu Arno. D'ella vareig visitar la petita iglesia d'estil gòtic, Santa Maria della Spina, emplantada al costat del riu y prop del Pont Solferino, el més concorregut dels quatre que té la població; les vies de Lungarno Regio y Lungarno Mediceo, del Borjo, Santa Ana y Sant Torpé; però lo que dona importancia a Pisa es el grupu de notables edificis que's troben en la plassa del Duomo. Aquests son: la Catedral, grandiosa y bonica iglesia d'estil toscà-romà, obra dels arquitectes Busketus y Rainaldus, tota ella de pedra marbre barrat; lo que més crida l'atenció de son interior, qu'es de cinch naus y conté sexanta vuyt columnes antigues, es la hermosa y ben treballada làmpara de bronzo de Galileo ab la que's suposa qu'aquest sabi matemàtic hi efectuava,

Marsella. CATEDRAL, PORT NOU Y AVANTPORT

en el Campanile, les probes de sos estudis sobre la gravetat dels còssos; hi hà també uns notables quadros del Sarto y de Pierin del Vaga. El Baptisteri, interessant edifici també de marbre barrat qual basament y primer pis es romànic, essent d'estil gòtic lo restant menys els finestrals del segon; conté en son interior la célebre y renombrada trona de Nicolau Pisano qu'es de forma exagonal y barreja de varis estils, la qual està decorada ab hermosos baxos-relleus. El Campanile ò torre inclinada, qual alterós campanar del mateix estil que'ls altres edificis, està compost de sis galeries ab petites columnes; segons sembla, durant la construcció s'inclinà cap al cantó Sud veyentse allavors obligats a reforçar el costat Nort y rependre la vertical en els pisos de la part alta. Per últim, el Cementiri ò Campo Santo, fundat l'any 1203 per l'arquebisbe Ubaldo de Lanfranchi, qui després de la pèrdua de Terra Santa feu transportar a Pisa, en 53 barcos, gran quantitat de terra del mont Calvari ab objecte d'enterrarhi els morts; hermosos frescos deguts a Orcagna, Gozzoli y Puccio, decoren les parets dels pòrtichs que rodegen el pati.

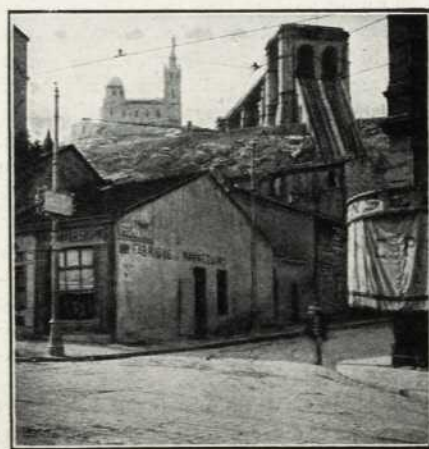
De Pisa vareig dirigir-me a Gènova, ciutat de 220,000 habitants, essent el primer port mercantil de Italia. Les plasses més concorregudes son les de Caricamento, Cor-

LA CANNEBIÈRE

BOSSA Y CAMBRA DE COMERS

ASCENSOR DE NOTRE DAME DE LA GARDE

vetto ab una estàtua en bronzo de Victor Manuel II, Deferrari, Umberto Primer, etc. Merexen visitar-se la Catedral, la qual ha sofert varies transformacions y qual fatxada de marbre barrat, molt bonica per cert, es d'estil gòtic francès, y'l Palau Ducal, notable edifici d'estil renaxement, antiga residència dels ducs, transformat avuy dia en oficines de telégrafos y d'administració. El Cementiri es grandios, però de figures y panteons artístichs n'hi hà ben pocs.

De Gènova vareig anar cap a la «Côte d'Azur» visitant Montecarlo, ab el seu grandíós y luxós Casino, y Niza, ciutat de més de cent mil habitants, molt concorreguda pels estrangers a causa de son bon clima y de sa proximitat dels centres de jòch, essent el fort de la temporada del mes de Janer a mes d'Abril. No faré més que mencionar lo que vareig visitar. Iglesia de Notre Dame, moderna, d'estil gòtic y gens artística pel meu gust; el turó anomenat «le Chateau», en el què hi havia antigament el castell ò fortalesa; la Catedral, edifici poch remarcable; y com a passeigs, la plassa de Massena.

en la que's troba'l Casino Municipal, construït en 1883 y en el que s'hi juga també bastant; el jardí públich, el passeig dels inglesos creat de 1822 a 1824 pel inglesos desitjosos de proporcionar treball als necessitats, el qual conté nombrosos hotels y bonichs xalets ab jardins y s'exten a lo llarch del mar, y en el que hi hà també la «Jetée-Promenade» especie de casino, gran edifici d'estil oriental construït dins el mar; el port obert en 1751 y engrandit posteriorment varies vegades, y'l Cementiri ab una tomba en forma de piràmide dedicada a les víctimes del incendi del Teatre Municipal, havent visitat també l'israelita, que's troba al costat d'aquest, y'l dels protestants. Els voltants de Niza son molt pintoreschs.

Desd'aquesta població vaireig dirigir-me a Marsella, la segona població de França per son nombre d'habitants y son principal port de mar: tenint prop de mitx milió d'ànimes. Els carrers més importants son el de Noailles y la Cannebière, en la que hi hà la Bossa y Cambra de Comers, hermós edifici construït de 1852 a 1860 baix els plans de la

Coste, y al final se troba'l Port que, essent insuficient pel tràfec que hi havia, obligà a construhirne un de nou, emplantat aquest al peu de la Catedral. Aquesta es moderna y grandiosa, d'estil neo-bisanti y tota de pedra ab llistes de color, havent costat la friolera de passa de 13 milions de franchs, no essent encara completament acabada. En el carrer Chercell hi hà l'ascensor de Nostra Senyora de la Guarda, luxós santuari d'estil neo-bisanti ab un alterós campanar coronat ab una colossal estàtua daurada de la Verge, iglesia molt visitada, sobre tot pels peregrins. Un dels passeigs més bonichs y pintorescos de Marsella es l'anomenat «Chemin de la Corniche» el qual segueix molt tros pel costat del mar. Allí vareig donar pe acabada l'excursió, per lo qual poso punt a n'aquesta lleugera ressenya de ma excursió per Italia que no ha tingut altre objecte que fervos veure, encara que fos somerament, quelcom de lo molt interessant que conté, per lo quel he procurat qu'anessin reproduhits en aquestes planes el major nombre possible de gravats. — XAVIER PARÉS

PRIMER CONCURS D'ESTELS AL TIBIDABO ORGANISAT PER LA SOCIETAT AERONÀUTICA ESPANYOLA
QUE TINGUÉ LLOCH L'ÚLTIM DIUMENGE. GRUP DE CONCURSANTS — (Pallès f.)

REVISTA

Belles Arts

El número dedicat als Jòchs Florals ha fet retrassar la revista que dediquem a les arts quan hi hà motiu pera ferho. Aquesta vegada devem prestar tota l'atenció que's mereix a la Exposició Internacional de Belles Arts que s'ha inaugurat en el Palau del mateix nom. Fet d'importancia pera Barcelona fou la solemnitat de la inauguració a la que s'hi associà personalment el Ministre d'Instrucció Pública, festa que vingué precedida d'altra més íntima y no menys simpática, la del vernissatge, ab l'àpat que reuneix a taula als organísadors, jurats d'admissió, comisaris estrangers, consellers barcelonins y Autoritats de tots els ordres.

Elts diaris, en sa gran majoria, han donat notícia gràfica y escrita del conjunt y fins del detall del certamen artístich, axís que nosaltres podríem prescindirne, mes no

volem que s'atribuexi'l nostre silenci a manca de consideració y benvolensa envers l'artística manifestació d'enguany. Així, després de dir avuy que, si no molt nombrosa ofereix obres en que cal fixarse, assegurem que no s'ha de fer cas dels que la posen als núvols, ni tampoch dels que la *reventen* ab gestic olímpich. Cal anar ab peus de plom en fer consagracions definitives tant com en pronunciar el *veto* com a mida de caràcter general. Hi hà de tot en la Exposició, bo, mitjà y dolent, com en totes les Exposicions de tots els païssos, exceptuant aquelles en que ni sisquera hi hà bo ni dolent. Lo que no hi havem sabut trobar, es lo genial, malgrat els esforços de les diferents capelletes. Els extrangers fan acte de presència y se'ns donen a conèixer ab la més gran seriositat y correcció. Anirèm parlantne en vinents revistes.

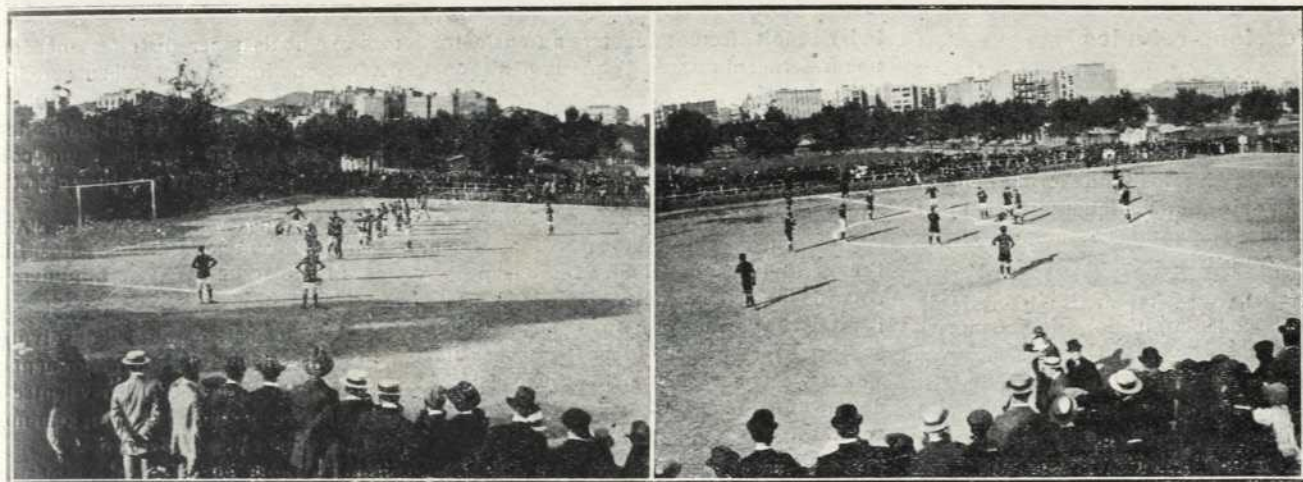
Al Fayans Català hi ha exposades 175 caricatures de gent coneguda degudes a en Bagaría, ja reputat com a mestre en aquest gènere. La intenció, la facilitat y la gràcia s'unexen a la relativa semblança que deu

tenir tota caricatura. Ho que no hi hà es
grosseria y ordinariesa de que fan gala al-
guns mal anomenats caricaturistes qui han
errat el camí y no se'n volen convèncer. La
exposició Bagaria val la pena d'ésser visitada
més de dues voltes.

El Congrés cotoner

Una vegada més Barcelona ha hostatjat un estol de personalitats vingudes de totes bandes pera escatir en un congrés problemes d'interès mundial. Y la ciutat se n'ha sentit honorada y ha procurat correspondre al honor honorant als forasters, entre'ls quals no ha dexat d'haverhi un senyor ministre del govern que regeix els destins de la Espanya.

Seguir pas a pas les tasques del Congrés Internacional Cotoner y'ls actes a que ha donat lloch, es tasca difícil de fer, impossible d'encabir y aduch impropia d'aquesta crònica volandera. Apats, funcions de gala, concerts de caràcter extraordinari, excursions al Tibidabo y a Montserrat: de tot hi ha hagut y pera tots els gustos. Y hi hà hagut lo que val tal vegada més que tot això:

DOS ASPECTES DEL PARTIT DE FOOT-BALL DEL DIUMENGE PASSAT, ENTRE'LS TEAMS «OLIMPIQUE CETTOIS» Y'EL CLUB «BARCELONA»

legria y agraïment en els forasters y afany de complaurels en els de casa. Però encara hi ha hagut millor. O hi haurà: perquè totes les famílies que, vingudes de terres llunyanes, s'hauràn hostatjat a Barcelona ab motiu del Congrés, se convertiran per força en esfahedores de les males llegendes ab que els interessades s'han contrapuntat a emargar la vida de la ciutat.

El Palau de la Generalitat

La tasca feconda del benemèrit Prat de la Riba com a president de la Diputació, ha donat, entre altres hermosos resultats, el de una resurrecció completa del antic palau on va hostatjar-se la Generalitat de Catalunya. A hores d'ara la obra es ja prou avançada pera que tothom pugui formar cabal judici de la seva magnitud. D'aquí que un arquitecte eminent, en Joseph Puig y Cadafalch, s'hagi empresa la tasca d'explicar als habitants de les nostres glories nacionals la historia del edifici, com va nàixer, com va créixer y com va ser artísticament profanat els elements estranys a n'ell que va haver hostatjar en el transcurs del temps.

Dues conferencies *pràctiques*, donades dintre y fora del palau, de sala en sala, de pati en pati, de passadís en passadís, han estat a n'en Puig y Cadafalch pera donar a la munió de patriotes idea exacta de com, desde'l renaxement humil en una casa modesta del antic barri jueu — «de la qual ne sortia la clau un vehí» — va arribar el palau de la Generalitat a les majors esplendideses, fins al punt de constituir l'exemple més ample que's pugui trobar del pas de l'arts de construir en l'arquitectura de la nostra terra, desde l'estil gòtic pur a les diverses formes del Renaxement y a les encara més diverses de la barbarie artística ab que varen ser malmeses la major part de les habitacions un temps sumptuoses.

Es realment edificant la historia del antic palau de la Generalitat. Y ho es sobretot ara, que, gracies al impuls d'un bon patrici, s'acaba d'acomplir la més esclatant de les resurreccions.

Teatres

En Garavaglia ha prè comiat dintre la passada quinzena del escàs públich de fidels

que ha seguit la seva campanya en el teatre Eldorado. El resultat que ha obtingut aquest cop l'eminent comediant, no pot pas haver-li semblat massa falaguer. Algú ho justifica ab els desacerts comesos en la tria y montatge de les obres, però axò no es just. Desacertada ò nó, la tasca d'en Garavaglia es sempre digna de que un hom la segueixi.

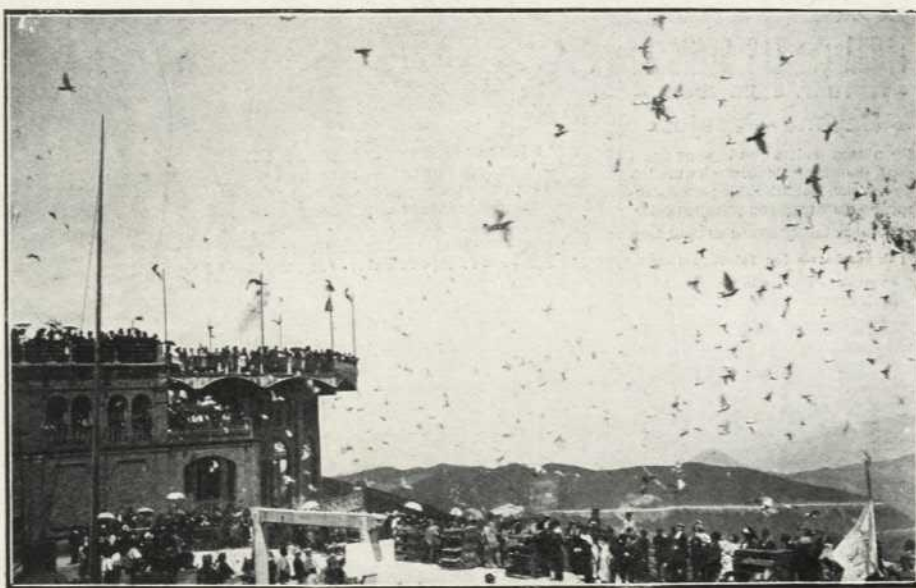
Lo que hi ha es que'l nostre públich no necessita més que una petita excusa pera no anar al teatre. N'ha perdut l'agre.

Se diu que no hi ha actors, y quan ne ve un de valer positiu, se li dexa'l teatre desert; s'afegeix que no hi ha obres, y quan se n'estrena una ab el més gran dels èxits, se creu tothom que autor, empresa y actors han de considerarse pagats ab omplir el teatre'ls

no obstant, hi havia un temps en que'l públich anava al teatre, sense necessitat de que li fiquessin els èxits pels ulls. Y si en realitat no s'ha d'anar més que a veure'ls èxits sorollosos, ja cal que pleguin totes les empreses, perquè aquests, ni ara ni may, han estat cosa de cada dia. Ni de cad'any.

Per lo que toca al teatre català especialment, sembla qu'entre una colla d'entusiastes se tracta de fer quelcom de profit pera veure si s'axequen una mica els ànims. Ja cal que procuri donar la empenta ab veritable brahó, perquè, de lo contrari, ens expossem ab la major voluntat del món, a produhir en l'ambient general un nou y funest descoratge.

Afortunadament hi ha motius per creure

GRAN AVIADA DE COLOMS AL TIBIDABO, VERIFICADA'L PASSAT DIUMENGE PER LA SOCIETAT COLOMBÒFILA DE CATALUNYA. — (Sagarra f.)

diumenges y arribar els demés dies al tercer ò al quart rengle de butaques.

Axò que passa avuy ab els èxits, passava abans ab les obres mitjanes. El mal està en que la gent no va al teatre de cap manera. Perquè quantes obres d'èxit poden haver sortit may en una temporada? ¿Una?... ¿dues? La majoria de les vegades ni axò. Y

que's tracta d'una obra ben meditada per persones que ho poden entendre y prou allunyades de la lluyta teatral pera judicarla serenament.

Y per avuy no podem dir res més, desitjant sien del tot satisfactories les solucions que's donguin al assumto, de capital importancia per les lletres catalanes.

LICOR DEL POLO

L'únic dentífrich higiènic que per sa bondat intrínseca, son agradable perfum y economia sens igual, està aclimatat a la nació. S'imposa en tots els tocadors, a tots els dentífrichs estrangers. - Dipòsits: J. Uriach y C.^a, Moncada, 20; Dr. Gimeno, Plassa Real, 1; Vicente Ferrer y C.^a, Comers, 112, y Sanchís, Rambla del Mitx, 27.

Publicacions rebudes

Hem rebut el follet que firmat per Joseph Estrader, secretari del Institut de Reformes Socials de Premià de Mar, exposa un projecte de formació d'un capital perpèuu pera invàlids del treball, que no dubtem en recomanar als que's dediquen especialment al estudi de les qüestions econòmich-socials de la nostra patria.

Lo RAT-PENAT, revista mensual publicada per la Societat de amadors de les glories valencianes. Janer, 1911. Valencia.

La nostra germana Valencia no podia deixar de formar a la sardana literaria que constituïen les publicacions catalanes de l'antiga Corona d'Aragó. Potser una mica tart; però sempre rebuda ab goig per ses companyes, ve avuy a trobarnos la bonica revista *Lo Rat-Penat* disposta a fer patria, ensenyant tot lo bo y millor que té a casa seva, que per cert no es poca cosa.

La IL·L·STRACIÓ CATALANA's complau en sa-

ludaria molt afectuosament y en transmetre una fraternal abraçada d'aquesta a n'aque-lla Redacció.

CONFERENCIA PEDAGÒGICA, per Carles Martí. Habana. 1910.

Agrahim l'envió del follet que conté aquesta interessant Conferencia sobre la cultura estètica en les escoles donada en l'acte de la clausura del curs d'Extensió Escolar de la Escola «Romualdo de la Cuesta» la nit del 13 de Maig de 1910 pel distingit compatrici nostre senyor Martí, qui cada día va obrintse noves vies pera la expansió y desenrotll de la seva carrera pedagògica y cultural.

DESDE MI BUTACA per Eduart Zamacois. Segona edició. Casa editorial Maucci. Barcelona.

Es aquesta una hermosa colecció de notes pera una psicologia dels nostres actors mes- rescudament alabada per la crítica.

L'estudi dels nostres més importants ac-

tors va amenisat per distretes anècdotes y divagacions ingenioses qu'han acreditat al seu autor.

Consta aquest llibre de 258 planes de text, 13 retrats en paper especial y una coberta en tricomia: tot plegat per dues pessetes.

LA DÒNA D'AYGUA y altres contalles d'Andersen, traducció de J. Massó Ventós. Biblioteca Popular de «L'Avenç», número 115. Barcelona.

May serà treball perdut el de divulgació de les obres de l'Andersen, majorment quan al ferho s'ha procurat ferho valentse d'un traductor respectuós de l'obra, com nos resulta el senyor Massó Ventós.

En el tomet de referencia a més de *La dona d'aygua*, hi hà *L'ombra*, *L'abet*, *L'intrèpit soldat de plom*, *Els enamorats* y *Els dotze viatgers de la diligencia*.

Val com los altres volums de la popular biblioteca *dos rals* y honra dignament tan patriòtica colecció.

MOSAICHS										E										F										ESCOFET										&C																													
Marbres										Pedras										Fustas										Ronda Sant Pere										8										Construcció										Decoració									

¡FORA CABELLS BLANCHS!
—TINTURA SENS IGUAL—
Bayona—Pasajest

No n'usen d'altra que la sens igual de O. BEANET, farmaceutich quimich de Bayona. Imillorable pera comunicar a les canes son primitiu color. Higienica, inofensiva: d'us molt facil.

¡Guayada ab les falsificacions!

De venda: Principals perfumeries, drogueries, perruqueries

IMPOTENCIA
dels DOS sexes
Radicalment curada a tota edat per les
PILDORAS CURANIA
Nou descobriment. — Inmens exit
Tractament energich y sens perill.
Curació garantida ab un sol frasc.
Discreció. — Frasc: 10 fr. ab instrucc.
Per correu ptes. 12.—Laudenot, farmich
31, Passatge du Havre, París

Dobles
Artistichs
BVSQVETS
Civitat-9-Barcelona

Plateria
"CHRISTOFLE"
Sola y Unica Qualitat
La Millor
Pera conseguirla
exigexis
aquesta y el nom
Marca "CHRISTOFLE"
sobre cada pessa

DOLOR
Bálsamo de los Cartujos
Sens rival contra el dolor ja sia nerviós, reumático ó inflamatori. De venda: Vda. Alsina, Passatge Crèdit; Serro, Pelayo 9; Vicens i Ferrer, 11.

TERCERA EDICIÓ
HORACIANES
POESIES DE
Miquel Costa y Llobera
Dues pessetes

HOMES
atacats d'enfermetats y debilitat nerviosa, deuen llegir sens falta el llibre premiat del Doctor metge Rumler, tractant de la «*debilitat nerviosa dels homes*», segons els punts de vista més moderns, ab numerosos gravats y constant de 320 planes. Es un conseller verdaderament práctic y útil y la millor guia pera arribar a la curació de la extenuació cervell-espinal, dels desordres nerviosos, de les conseqüencies de pasions peridicials pera ls nervis y en tots els casos de enfermetats especificques. El llibre (en llengua castellana) se remet de franch per la casa editorial, doctor Rumler, Ginebra. 069 (Suissa); a qui envii pessetes 2, ab segells. Escriguí vostè avuy mateix en espanyol a dit senyor.

IL·L·STRACIÓ CATALANA - FEMINAL - Mallorca, 287. Barcelona - Suscripció: Un any 30 pessetes - Extranger: 35 franchs

Reservats tots los drets de propietat artistica y literaria

Paper de Fills d'A. Fabregas

Establiment gráfic Thomas-Barcelona